

2012 m. liepos 4 d., trečiadienis

9. pritaria sprendimui raginti toliau dirbti siekiant plėtoti tikros ekonominės ir pinigų sąjungos gaires; pakartoja, kad, vykdant šią užduotį, Parlamentas privalo visapusiškai dalyvauti kaip lygus partneris, ne tik atlikti bendro įstatymų leidėjo vaidmenį; be to, ragina dėl Europos Sąjungos institucijų ir sprendimų priėmimo procedūrų reformos proceso ne tik Europos institucijas ir nacionalinius parlamentus, bet ir socialinius partnerius, pilietinę visuomenę ir kitus suinteresuotuosius subjektus įtraukti į platesnes viešas diskusijas dėl didesnės Europos Sąjungos politinės, ekonominės, socialinės ir fiskalinės integracijos; pabrėžia, kad Europos Parlamento ir nacionalinių parlamentų aktyvus dalyvavimas bus esminis, tinkamai atsižvelgiant į bendrijos metodą; mano, kad SESV Protokole Nr. 1 dėl nacionalinių parlamentų vaidmens ES pateikiama tinkama parlamentų tarpusavio bendradarbiavimo sistema;

10. vis dėlto mano, kad dar reikia daug nuveikti teisėkūros srityje, siekiant sukurti pasaulinį, struktūrinį ir išsamų krizės sprendimą; taigi ragina Komisiją pateikti teisėkūros pasiūlymų paketą iki 2012 m. rugsėjo mėn., kaip numatyta pagal bendrijos metodą, remiantis minėtomis keturiomis sudedamosiomis dalimis;

11. ragina Tarybą sutikti su nacionalinio lygmens tikslinių investicijų koordinuota programa siekiant skatinti Europos ekonomiką;

12. išpareigoja gavęs minėtą teisėkūros paketą per nustatytą laikotarpį ir jį apsvarstęs užtikrinti veiksmingą ir greitą sprendimų priėmimą;

13. vis dėlto pažymi, kad padarys savo išvadas, jei negaus minėto teisėkūros paketo per nustatytą laikotarpį;

14. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai bei valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams.

Galimybė gauti pagrindines banko paslaugas

P7_TA(2012)0293

2012 m. liepos 4 d. Europos Parlamento rezoliucija su rekomendacijomis Komisijai dėl galimybės gauti pagrindines banko paslaugas (2012/2055(INI))

(2013/C 349 E/10)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 225 straipsnį,
- atsižvelgdamas į 2010 m. spalio 27 d. Komisijos komunikatą „2011 m. Komisijos darbo programa“ (COM(2010)0623), ypač į planuojamų teisės aktų, kuriais reglamentuojama prieiga prie pagrindinių banko paslaugų nuorodą,
- atsižvelgdamas į 2011 m. balandžio 13 d. Komisijos komunikatą „Bendrosios rinkos aktas. Dvylika svertų augimui skatinti ir pasitikėjimui stiprinti. Bendros pastangos skatinti naująjį augimą“ (COM(2011)0206),
- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą „2020 m. Europa. Pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategija“ (COM(2010)2020),

2012 m. liepos 4 d., trečiadienis

- atsižvelgdamas į 2007 m. lapkričio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2007/64/EB dėl mokėjimo paslaugų vidaus rinkoje ⁽¹⁾, ypač į bendros mokėjimų eurais erdvės sukūrimą,
 - atsižvelgdamas į 2005 m. spalio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2005/60/EB dėl finansų sistemos apsaugos nuo jos panaudojimo pinigų plovimui ir teroristų finansavimui ⁽²⁾,
 - atsižvelgdamas į Komisijos konsultacijas dėl finansinės įtraukties: galimybės naudotis pagrindine banko sąskaita užtikrinimas nuo 2009 m. ir galimybės naudotis pagrindine mokėjimo sąskaita užtikrinimas nuo 2010 m.,
 - atsižvelgdamas į 2011 m. liepos 18 d. Komisijos rekomendaciją 2011/442/ES dėl galimybės naudotis pagrindine mokėjimo sąskaita ⁽³⁾ ir prie jos pridėtą poveikio vertinimą (SEC(2011)0906),
 - atsižvelgdamas į Komisijos tarnybų darbinį dokumentą „Bendroji rinka iš gyventojų perspektyvos. Piliečių ir verslo subjektų požiūriai ir jiems rūpimi aspektai“ (SEC(2011)1003), ypač į 7 aspektą, kuris susijęs su piliečių patiriamais sunkumais atsidarant banko sąskaitą valstybėse narėse, nesančiose jų gyvenamosios vietos šalimi,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 42 ir 48 straipsnius,
 - atsižvelgdamas į Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto pranešimą ir Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto nuomonę (A7-0197/2012),
- A. kadangi sklandus vidaus rinkos veikimas ir modernios, socialinės rinkos ekonomikos plėtotė priklauso, inter alia, nuo visuotinio įperkamu ir lengvai prieinamu pagrindinių mokėjimo paslaugų teikimo ir socialiai atsakingo bankų sektoriaus;
- B. kadangi galimybė naudotis pagrindinėmis mokėjimo paslaugomis yra viena iš būtinų sąlygų, kad vartotojai turėtų naudoti iš vidaus rinkos, ypač iš judėjimo laisvės, pinigų pervedimo ir prekių bei paslaugų įsigijimo prieinamomis operacijų kainomis; kadangi pagrindinės mokėjimo paslaugos būtinos tam, kad vartotojai galėtų pasinaudoti e. prekybos pranašumais; kadangi, remiantis skaičiavimais, metinės išlaidos dėl galimybės naudotis mokėjimo sąskaita nebuvimo vienam vartotojui sudaro 185–365 EUR; kadangi galimybė naudotis pagrindinėmis mokėjimo paslaugomis visų pirma tampa vis būtinesnė socialinės įtraukties sąlyga teisės į užimtumą, sveikatos priežiūrą ir aprūpinimo būstu požiūriu;
- C. kadangi Komisija apskaičiavo, kad šiuo metu 7 proc. Europos Sąjungos suaugusių gyventojų, t. y. apytikriai 30 mln. žmonių, neturi banko sąskaitos, o maždaug 6,4 mln. šių žmonių mokėjimo paslaugų teikėjai neleido atsidaryti sąskaitos arba šie asmenys nedrįso paprašyti banko sąskaitos; kadangi finansinė atskirtis valstybėse narėse skiriasi; kadangi kai kuriose valstybėse narėse labai žemas banko sąskaitų skverbties lygis, o mažiausias procentas – apytikriai 50 proc. suaugusiųjų gyventojų yra Rumunijoje ir Bulgarijoje;
- D. kadangi kiekvienas vartotojas turi teisę pasirinkti neturėti mokėjimo sąskaitos arba pagrindinės mokėjimo sąskaitos; kadangi todėl vartotojai neturėtų privalėti turėti mokėjimo sąskaitą arba pagrindinę mokėjimo sąskaitą; kadangi šiuo klausimu yra svarbus finansinis švietimas, pabrėžiant finansinės įtraukties pranašumus;

⁽¹⁾ OL L 319, 2007 12 5, p. 1.

⁽²⁾ OL L 309, 2005 11 25, p. 15.

⁽³⁾ OL L 190, 2011 7 21, p. 87.

2012 m. liepos 4 d., trečiadienis

- E. kadangi bankai asmeniui gali nesuteikti galimybės atsidaryti banko sąskaitą, jeigu atitinkamas asmuo nėra valstybės narės, kurioje įregistruotas šis bankas, nuolatinis gyventojas; kadangi sunkumai, su kuriais susiduria nuolat negyvenantis asmuo atsidarydamas banko sąskaitas, trukdo vidaus rinkai tinkamai veikti;
- F. kadangi bendras ekonomikos ir socialinis vystymasis prisideda prie didelės banko sąskaitų skverbties; kadangi gyventojų, besinaudojančių valstybėse narėse einamąją mokėjimo sąskaitą, procentinės dalies svyravimą apie 33 proc. punktus galima paaiškinti ekonomikos išsivystymo lygiu, o 67 proc. priklauso nuo kitų veiksnių, pvz., reglamentavimo arba savireguliacijos priemonių;
- G. kadangi mokėjimo paslaugų teikėjai, vadovaudamiesi rinkos logika, yra linkę daugiausia dėmesio skirti komerciniu požiūriu patraukliems vartotojams, ir todėl tam tikrais atvejais komerciniu požiūriu mažiau patraukliems vartotojams nepaliekama tokio pat produktų pasirinkimo; kadangi Vokietijoje, Airijoje, Italijoje, Liuksemburge, Slovėnijoje ir Jungtinėje Karalystėje priimti šios verslo srities kodeksai, inter alia, – visuomenės spaudimo ir reikalavimo imtis teisėkūros iniciatyvų padariny; kadangi savireguliacijos priemonės davė teigiamų arba nevienareikšmių rezultatų ir šiuo metu neužtikrina teisės naudotis pagrindinėmis mokėjimo paslaugomis visose valstybėse narėse;
- H. kadangi mėginimai teisėkūros priemonėmis užtikrinti pagrindinių banko paslaugų prieinamumą davė patenkinamų rezultatų; pavyzdžiui, kadangi beveik 100 proc. namų ūkių Danijoje ir Suomijoje naudojami mokėjimo paslaugomis ir banko sąskaitos neturinčių piliečių Belgijoje ir Prancūzijoje sumažėjo įgyvendinus teisėkūros iniciatyvas;
- I. kadangi ne visos valstybės narės ėmėsi atitinkamų veiksmų, kurių reikalaujama imtis 2011 m. liepos 18 d. Komisijos rekomendacijoje 2011/442/ES dėl galimybės naudotis pagrindine mokėjimo sąskaita⁽¹⁾ ir yra pernelyg daug valstybių narių, kuriose dar nėra teisinio ar savanoriško reikalavimo teikėjams teikti pagrindines mokėjimo paslaugas;
- J. kadangi siekiant veiksmingumo pagrindinę mokėjimo sąskaitą turi būti paprasta atsidaryti, be to, turi būti teikiamos konkrečios pagrindinės paslaugos ir įdiegtos veiksmingos priežiūros ir konfliktų sprendimo priemonės bei priemonės, sudarančios sąlygas vartotojams pasinaudoti tokia sąskaita nepateikiant nuolatinio adreso; kadangi teisės aktai dėl kovos su pinigų plovimu ir kovos su teroristų finansavimu turėtų būti taikomi proporcingai ir niekada neturėtų būti naudojami kaip nepagrįstas pretekstas atmesti mažiau komerciškai patrauklius vartotojus; kadangi Komisija turėtų nustatyti, ar vartotojas būtinai turi būti susijęs su valstybe nare, kad atitiktų reikalavimus pagrindinio mokėjimo sąskaitai atidaryti;
- K. kadangi mokėjimo paslaugų teikėjai turėtų suteikti galimybę naudotis pagrindine mokėjimo sąskaita nemokamai arba už prieinamą kainą;
- L. kadangi siekiant išvengti per didelio išsiskolinimo mokėjimo paslaugų teikėjai siūlydami banko sąskaitų pereinamumą ribas ir papildomus kredito produktus turėtų atkreipti ypatingą dėmesį į finansiškai pažeidžiamus vartotojus; kadangi valstybės narės turėtų vengti, kad bet kokie galimi mokesčiai už pagrindines mokėjimo paslaugas taptų kliūtimi, neleidžiančia vartotojams, patiriantiems finansinę atskirtį, naudotis pagrindinėmis mokėjimo paslaugomis;
- M. kadangi iš dalies dėl socialinės ir ekonominės krizės visoje Sąjungoje per didelis išsiskolinimas tapo reikšmingiausia nauja socialine grėsme ir apsauga nuo lėšų išskaitymo, kuri turėtų būti vykdoma ir plėtojama tik valstybių narių lygmeniu, yra šiuo atžvilgiu svarbus aspektas;
- N. kadangi reiktų užtikrinti, kad nebūtų iškreipiama konkurencija ir kad būtų atsižvelgiama į nepakankamą bankų tinklą turinčiuose regionuose gyvenančių vartotojų poreikius, iniciatyvos taikymo sritis turėtų būti kuo platesnė; kadangi toliau rengiant ir vertinant naujas šios srities iniciatyvas turėtų būti atsižvelgiama į naujus pokyčius mokėjimo paslaugų rinkoje, pavyzdžiui, išankstinio mokėjimo sprendimus ir mobiliąją bankininkystę;

(1) OL L 190, 2011 7 21, p. 87.

2012 m. liepos 4 d., trečiadienis

- O. kadangi bet kokia iniciatyva dėl vartotojų galimybės naudotis pagrindinėmis mokėjimo paslaugomis, gauti suprantamą informaciją yra labai svarbi; kadangi Komisija turėtų skatinti valstybes nares kurti tikslingas informavimo kampanijas, skirtas konkrečioms banko sąskaitų neturinčių, pažeidžiamų ir judžių vartotojų poreikiams; kadangi norint, kad pagrindinių mokėjimo sąskaitų klientai būtų tinkamai aptarnaujami, teikėjai turėtų užtikrinti, kad atitinkami darbuotojai būtų tinkamai apmokyti; kadangi paslaugų teikėjai taip pat turėtų užtikrinti, kad potencialūs interesų konfliktai tiems vartotojams neturėtų neigiamo poveikio;
- P. kadangi studentai, darbuotojai ir paslaugų teikėjai turi turėti galimybę judėti per sienas ir lengvai pasinaudoti judumo Sąjungos viduje pranašumais;
- Q. kadangi dėl mokėjimo sąskaitos atidarymo valstybėje narėje vartotojas neturėtų privalėti uždaryti kitoje valstybėje narėje turimos sąskaitos;
- R. kadangi esami mokėjimo paslaugų teikėjo pagrindinės mokėjimo sąskaitos atidarymo reikalavimai yra ribojantys ir gali trukdyti tarpvalstybiniam judumui Sąjungos viduje;
1. prašo Komisijos pateikti išsamią informaciją apie esamą reikalų padėtį visose valstybėse narėse ne vėliau kaip iki 2012 m. rugsėjo mėn. prašo Komisijos ne vėliau kaip iki 2013 m. sausio mėn. pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 114 straipsnį pateikti Parlamentui pasiūlymą dėl direktyvos, kuria visiems ES teisėtai gyvenantiems vartotojams būtų užtikrinama galimybė naudotis pagrindinėmis mokėjimo paslaugomis, nebent išsamus vertinimas parodytų, kad tokio pasiūlymo nereikia, atsižvelgiant į pridedamas išsamias rekomendacijas;
 2. konstatuoja, kad rekomendacijose laikomasi pagrindinių teisių ir subsidiarumo bei proporcingumo principų;
 3. mano, kad prašomas pateikti pasiūlymas neturės jokių finansinių padarinių Europos Sąjungos biudžetui;
 4. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją ir pridedamas išsamias rekomendacijas Komisijai ir Tarybai bei valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams.

REZOLIUCIJOS PRIEDAS

IŠSAMIOS REKOMENDACIJOS DĖL PRAŠOMO PATEIKTI PASIŪLYMO TURINIO

Europos Parlamentas mano, kad direktyva turėtų būti siekiama reglamentuoti toliau išdėstytus aspektus:

1 rekomendacija dėl taikymo srities

1. Sąvoka pagrindinė mokėjimo sąskaita turėtų būti apibrėžiama kaip mokėjimo sąskaita, teikiama pagal siūlomo teisės akto nuostatas. Bendro pobūdžio mokėjimo sąskaitos, nevisiškai atitinkančios šias nuostatas, neturėtų būti vertinamos kaip numatytos šioje sąvokoje.
2. Direktyvoje numatoma, kad valstybės narės privalo užtikrinti galimybę naudotis pagrindinėmis mokėjimo paslaugomis, įpareigodamos iš esmės visus mokėjimo paslaugų teikėjus, apibrėžtus Direktyvos 2007/64/EB 4 straipsnio 9 punkte, kurie teikia mokėjimo sąskaitas vartotojams kaip neatskiriamą įprastą įprastinio verslo dalį.
3. Bet kurioje teisėkūros iniciatyvoje turėtų būti laikomasi subsidiarumo principo ir atsižvelgiama į teises ar savanoriškas taisykles, egzistuojančias tose valstybėse narėse, kuriose teisė gauti ir naudoti pagrindinę mokėjimo sąskaitą jau sėkmingai užtikrinta.
4. Todėl, siekiant išvengti nepagrįstos naštos mokėjimo paslaugų teikėjams, neteikiantiems mokėjimo sąskaitų vartotojams, nuo pareigos teikti pagrindinę mokėjimo sąskaitą paprastai turėtų būti atleisti:

2012 m. liepos 4 d., trečiadienis

- a) mokėjimo paslaugų teikėjai, minimi Direktyvos 2007/64/EB 1 straipsnio 1 dalies e ir f punktuose;
- b) mokėjimo įstaigos, įgaliotos teikti tik vieną ar daugiau mokėjimo paslaugų, išvardytų Direktyvos 2007/64/EB priedo 4–7 punktuose.

5. Valstybėms narėms turėtų būti leidžiama nuo pareigos sudaryti sąlygas atidaryti pagrindinę mokėjimo sąskaitą atleisti kitus mokėjimo paslaugų teikėjus. Bet koks atleidimas turėtų būti grindžiamas objektyviais ir labai griežtais kriterijais, ir turėtų būti taikomas tik mokėjimo paslaugų teikėjams, kaip antai veikiančius pagal pelno nesiekiančio verslo modelį arba veikiančius bendrųjų mažmeninių mokėjimo paslaugų srityje. Bet koks atleidimas neturėtų pakenkti vartotojų teisei į galimybę naudotis ir atleidimų turėtų būti kuo mažiau, kad būtų galima kuo labiau sumažinti neigiamą poveikį konkurencijai.

2 rekomendacija dėl galimybės naudotis ir atpažinties reikalavimų

6. Teisės aktu, kurį reikia priimti, turėtų būti užtikrinta, jog bet kuris vartotojas, t. y. bet kuris fizinis asmuo, veikiantis ne prekybos, verslo, amato ar profesijos tikslais ir teisėtai gyvenantis ES, turėtų teisę, kad valstybėje narėje veikiantis mokėjimo paslaugų teikėjas jam atidarytų mokėjimo sąskaitą ir jis turėtų teisę ja naudotis, jeigu vartotojas dar neturi mokėjimo sąskaitos toje valstybėje narėje. Valstybės narės turėtų užtikrinti, kad būtų veiksmingi mechanizmai, prieinami vartotojui, skirti uždaryti įprastinę mokėjimo sąskaitą, siekiant pakeisti ją pagrindine mokėjimo sąskaita arba atsidaryti pagrindinę mokėjimo sąskaitą. Atsidarant pagrindinę banko sąskaitą turėtų būti reikalaujama įrodyti tapatybę.

7. Teisės aktu turėtų būti užtikrinta, kad vartotojų pareiga įrodyti, jog jie dar neturi pagrindinės banko sąskaitos, nebūtų pernelyg didelė našta. Tai galėtų būti atlikta, inter alia, paprašius vartotoją pateikti garbės deklaraciją.

8. Atidarant pagrindinę mokėjimo sąskaitą neturėtų būti atsižvelgiama į sąskaitos turėtojo pajamų dydį ar reguliarumą, užimtumą, kredito istoriją, išsilavinimo lygį, asmeninę padėtį dėl bankroto, laukiamą lėšų apyvartą sąskaitoje ar kitus panašius kriterijus. Galimybė naudotis pagrindine mokėjimo sąskaita jokiais aplinkybėmis neturėtų priklausyti nuo kitų produktų ar paslaugų, pvz., draudimo ar papildomos sąskaitos, įsigijimo.

9. Pasiūlyme turėtų būti numatyta, kad gali būti atsisakoma atidaryti pagrindinę mokėjimo sąskaitą arba ją panaikinti galima tik objektyviai pagrįstomis aplinkybėmis pagal atitinkamus Sąjungos ar nacionalinius teisės aktus, nesusijusius su 8 dalyje nustatytais kriterijais, pavyzdžiui, šiais atvejais:

- a) nesuderinamumo su kovos su pinigų plovimu ir terorizmo finansavimu teisės aktais;
- b) sukčiavimo, piktnaudžiavimo pasitikėjimu ar dokumentų klastojimo;
- c) rimto ir nuolatinio išsipareigojimų, kylančių iš pagrindinio mokėjimo sąskaitos, nesilaikymo.

10. Jei reikia, valstybės narės turėtų įdiegti nediskriminuojančias ir lanksčias priemones, skirtas padėti vartotojams atitikti išsamios patikros reikalavimus, laikantis teisės aktų dėl kovos su pinigų plovimu ir terorizmo finansavimu. Tokiomis priemonėmis visų pirma turėtų atsižvelgiama į vartotojų be nuolatinio adresu poreikius.

11. Kad tai būtų lengviau padaryti, valstybėms narėms turėtų būti leidžiama pagrindines mokėjimo sąskaitas priskirti mažos rizikos produkto kategorijai, kaip numatyta Komisijos direktyvos 2006/70/EB, kuria įgyvendinama Direktyva 2005/60/EB, 3 straipsnio 3 dalyje. Todėl paslaugų teikėjai gali būti įpareigoti taikyti supaprastintus klientų išsamios patikros reikalavimus. Komisija turėtų siekti toliau tikslinti kovos su pinigų plovimu ir kovos su teroristų finansavimu teisės aktų aiškinimus siekdama užtikrinti, kad teikiant pagrindines banko paslaugas, jie būtų taikomi subalansuotai ir proporcingai. Niekam neturi būti dėl šių prižasčių draudžiama atidaryti pagrindinę mokėjimo sąskaitą arba neleisti ja naudotis, nebent yra pagrįstų priežasčių tai daryti. Tokiomis taisyklėmis niekada neturėtų būti naudojamos kaip nepagrįstu pretekstu atstumti komerciniu požiūriu mažiau patrauklius klientus.

12. Mokėjimo paslaugų teikėjai teisės aktu, kurį reikia priimti, turėtų būti įpareigoti sprendimą atsisakyti atidaryti pagrindinę mokėjimo sąskaitą arba ją uždaryti priimti skaidriai ir kartu atitikti teisės aktus dėl pinigų plovimo ir teroristų finansavimo bei dėl nusikaltimų prevencijos ir tyrimo. Siekiant, kad vartotojas galėtų ginčyti mokėjimo paslaugų teikėjo sprendimą, mokėjimo paslaugų teikėjas vartotojui turėtų raštu pranešti atsisakymo atidaryti pagrindinę mokėjimo sąskaitą arba sprendimo ją uždaryti priežastį. Paslaugų teikėjas taip pat turėtų būti įpareigotas informuoti vartotoją apie galimybę pasinaudoti alternatyviomis ginčų sprendimo priemonėmis.

2012 m. liepos 4 d., trečiadienis

13. Paslaugų teikėjas teisės aktu, kurį reikia priimti, turėtų būti įpareigotas tikrinimą, ar vartotojas turi teisę naudotis pagrindine mokėjimo sąskaita, atlikti greitai, o jei ilgiau kaip per dvi savaites to nepadaroma, paslaugų teikėjas privalo raštu informuoti vartotoją apie delsimo priežastis. Delsimo negalima pateisinti priežastimis, susijusiomis su paslaugų teikėjo atsakomybės sritimi, pvz., per dideliu darbo krūviu. Paslaugų teikėjas gali reikalauti, kad vartotojai, norintys atsidaryti sąskaitą, patys atvyktų į artimiausią padalinį. Tačiau, jei tai būtų neįmanoma arba būtų pernelyg didelė našta vartotojams fiziškai atvykti, turėtų būti rasti alternatyvūs sprendimai.

3 rekomendacija dėl funkcijų ir sąnaudų

14. Teisės aktu pagrindinės mokėjimo sąskaitos naudotojui turėtų būti sudarytos sąlygos atlikti bet kurias būtinąsias mokėjimo operacijas, pvz., gauti pajamas ar išmokas, apmokėti sąskaitas ar sumokėti mokesčius, naudojantis tradicinėmis nacionalinėmis sistemomis įsigyti prekių ir paslaugų tiek tiesioginiais, tiek nuotoliniais kanalais.

15. Prireikus valstybės narės turi galėti, jei mano, kad tai pagrįsta, leisti mokėjimo paslaugų teikėjams teikti sąskaitos lėšų pereinamojo paslaugą kaip rezervą, kad laikinai būtų padengtas neigiamas likutis. Be to, prireikus, paslaugų teikėjai galėtų kredito produktus, kaip atskiras paslaugas, siūlyti pagrindinių mokėjimo sąskaitų vartotojams. Galimybė naudotis arba naudojimasis pagrindine mokėjimo sąskaita jokia būdu neturėtų būti ribojami reikalaujant įsigyti tokius produktus ar paslaugas arba siejami su tokių produktų įsigijimo sąlyga. Mokesčiai už sąskaitos pereinamumą ar už atskirus kredito produktus turėtų būti skaidrūs ir, atsižvelgiant į įprastą paslaugų teikėjo kainodarą, ne mažiau palankūs.

16. Galimybė naudotis pagrindine mokėjimo sąskaita turėtų būti teikiama nemokamai arba už prieinamą kainą. Jei imamas mokeskis, jis turi būti skaidrus. Kiekviena valstybė narė turėtų nustatyti metinių mokesčių, susijusių su pagrindinės mokėjimo sąskaitos atidarymu ir naudojimu, bendros sumos aukščiausią leistiną ribą. Komisija turėtų įvertinti galimybes visoje Sąjungoje nustatyti metinių mokesčių, susijusių su pagrindinės mokėjimo sąskaitos atidarymu ir naudojimu, bendros sumos aukščiausią leistiną ribą. Komisija taip pat turėtų išnagrinėti galimybes pritaikyti Sąjungos ribą prie nacionalinių aplinkybių, pvz., bendro vartojimo kainų lygio, pajamų lygio ir vidutinių mokesčių, susijusių su įprastomis mokėjimo sąskaitomis. Mokėjimo paslaugų teikėjų turėtų būti reikalaujama užtikrinti, kad tarp jų siūlomų produktų pagrindinė sąskaita visada, nepaisant palyginimo būdo, būtų prieinamiausia sąskaita pagrindinėms mokėjimo operacijoms atlikti.

17. Visos baudos turėtų būti priimtino dydžio ir, atsižvelgiant į įprastą paslaugų teikėjo kainodarą, nemažiau palankios. Skaičiuojant visus metinius mokesčius nereikėtų įtraukti baudų.

18. Paslaugų teikėjai turėtų būti įpareigoti įtraukti tik tas funkcijas, kurios sudaro įprasto jų pasiūlymo dalį. Tokiu atveju pagrindinė mokėjimo sąskaita turėtų apimti šias paslaugas:

A. Pagrindinės sąskaitos tvarkymo paslaugos

- a) mokėjimo sąskaitos atidarymas ir uždarymas;
- b) grynųjų pinigų įnešimo į sąskaitą ir lėšų gavimo į sąskaitą paslaugos;
- c) grynųjų pinigų išmokėjimo iš sąskaitos paslaugos;
- d) sąskaitos išrašo pateikimas.

B. Standartinės mokėjimo paslaugos

- a) lėšų pervedimas tos valstybės narės, kurioje sąskaita buvo atidaryta, valiuta atliekant kredito perkėlimus, įskaitant tarpbankines operacijas;
- b) lėšų pervedimas tos valstybės narės, kurioje sąskaita buvo atidaryta, valiuta atliekant mokėjimo operacijas mokėjimo kortele, kuria neleidžiama vykdyti mokėjimo operacijų, jeigu jomis būtų viršytas mokėjimo sąskaitos likutis;
- c) pateiktų pavedimų vykdymas tos valstybės narės, kurioje sąskaita buvo atidaryta, valiuta, įskaitant tarpbankines operacijas;
- d) tiesioginio debeto vykdymas tos valstybės narės, kurioje sąskaita buvo atidaryta, valiuta valstybėse narėse, kuriose jis reikalingas norint atlikti būtinąsias operacijas.

2012 m. liepos 4 d., trečiadienis

Pagal A ir B skirsnius atliekamų operacijų skaičius neturėtų būti ribojamas. Kad paslaugos pagal A ir B skirsnius būtų teikiamos, vartotojui turėtų būti suteikta nediskriminacinė galimybė naudotis įvairiais paslaugų teikėjo siūlomais kanalais: rankinėmis operacijomis naudojantis vadybininko paslaugomis padaliniuose, bankomatu, įskaitant kitų paslaugų teikėjų bankomatus, jei techniškai įmanoma, operacijomis, internetine bankininkyste ir telefonine bankininkyste.

C. Papildomos paslaugos

Valstybės narės gali reikalauti, kad pagrindinei mokėjimo sąskaitai būtų priskirta ir daugiau funkcijų. Mokėjimo paslaugų teikėjams taip pat turėtų būti leidžiama savo iniciatyva padidinti funkcijų spektrą, pvz., įtraukti taupymo priemones ar tarptautines pinigų perlaidas į sąskaitas ne ES ir iš jų.

4 rekomendacija dėl informacijos

19. Valstybės narės turėtų vartotojams teikti reikalingą ir suprantamą informaciją apie galimybes atsidaryti pagrindinę mokėjimo sąskaitą, siekdamas spręsti konkrečius banko sąskaitos neturintiems, pažeidžiamiems ir judiems vartotojams rūpimus klausimus bei atsižvelgti į jų poreikius. Komisija ir valstybės narės turėtų prisidėti to, kad vartotojai ir suinteresuotosios šalys būtų labai gerai informuoti. Paslaugų teikėjai turėtų naudoti skirtingus galimus kanalus, pavyzdžiui, savo interneto svetaines ir, jei taikoma, filialus, kur informacija turėtų būti matoma vartotojui.

20. Valstybės narės turėtų skatinti bankines institucijas padėti pažeidžiamiausiems klientams elgtis atsakingai ir valdyti savo biudžetą.

21. Norint, kad pagrindinių mokėjimo sąskaitų klientai būtų tinkamai aptarnaujami, teisės akte, kurį reikia priimti, teikėjų turėtų būti reikalaujama užtikrinti, kad atitinkami darbuotojai būtų tinkamai apmokyti ir kad potencialūs interesų konfliktai tiems vartotojams neturėtų neigiamo poveikio.

22. Teisės akte, kurį reikia priimti, nustatytais informavimo reikalavimais neturėtų būti pažeidžiami Direktyvoje 2007/64/EB nustatyti informacijos teikimo vartotojams reikalavimai.

5 rekomendacija dėl priežiūros, konfliktų sprendimo, statistikos ir kompensavimo

23. Valstybės narės teisės aktu, kurį reikia priimti, turėtų būti įpareigos paskirti kompetentingas institucijas, kurios užtikrintų veiksmingą reikalavimų laikymąsi ir jį kontroliuotų. Paskirtos kompetentingos institucijos turėtų būti nepriklausomos nuo mokėjimo paslaugų teikėjų.

24. Valstybės narės turėtų būti įpareigos nurodyti, kokiais principais vadovaujantis bus skiriamos sankcijos paslaugų teikėjams už pagrindinės mokėjimo sąskaitos koncepcijos nesilaikymą, įskaitant statistikos reikalavimų pažeidimus, kaip nurodyta 25 dalyje.

25. Valstybės narės turėtų būti įpareigos užtikrinti, kad paslaugų teikėjai kompetentingoms nacionalinės valdžios institucijoms reguliariai teiktų patikimą informaciją apie atidarytas ir uždarytas pagrindines mokėjimo sąskaitas, taip pat atmetus prašymus atidaryti pagrindinę mokėjimo sąskaitą ir atsakymų tai padaryti priežastis. Be to, paslaugų teikėjai kompetentingoms nacionalinėms institucijoms turėtų teikti išsamią informaciją apie išlaidas, susijusias su pagrindinėmis mokėjimo sąskaitomis.

26. Valstybės narės kasmet turėtų teikti Komisijai ir Europos priežiūros institucijai (Europos bankininkystės institucijai) apibendrintą informaciją, kaip nurodyta 25 dalyje. Šie duomenys turėtų būti skelbiami apibendrinta ir suprantama forma.

27. Valstybės narės turėtų būti užtikrinti, kad būtų nustatytos tinkamos ir veiksmingos skundų pateikimo ir teisių gynimo procedūros, kuriomis būtų sudarytos sąlygos mokėjimo paslaugų teikėjų ir vartotojų ginčus dėl teisės akte, kurį reikia priimti, išdėstytais principais nustatytų teisių ir pareigų spręsti neteismine tvarka, kilus reikalui, pasinaudojant esamomis institucijomis. Alternatyvaus ginčų sprendimo institucijos turi būti nepriklausomos, lengvai prieinamos, o jų paslaugos turėtų būti nemokamos. Siekiant, kad jos būtų nešališkos, reikia užtikrinti vienodą jų atstovavimą paslaugų teikėjams, vartotojams ir kitiems naudotojams. Valstybės narės turėtų užtikrinti, kad visi pagrindinės mokėjimo sąskaitos paslaugų teikėjai bendradarbiautų su viena arba daugiau šių įstaigų, atliekančių skundų nagrinėjimo ir teisių gynimo procedūras.

2012 m. liepos 4 d., trečiadienis

28. Valstybės narės turėtų būti įpareigosos užtikrinti, kad alternatyvaus ginčų sprendimo institucijos aktyviai bendradarbiautų sprendžiant tarpvalstybinius ginčus. Kai ginčiuose dalyvauja skirtingų valstybių narių suinteresuotosios šalys, vartotojų skundams nagrinėti turėtų būti naudojamas tinklu FIN NET.

6 rekomendacija dėl įgyvendinimo ir persvarstymo

29. Valstybės narės teisės aktą, kurį reikia priimti, turėtų įgyvendinti per 12 mėnesių nuo jo paskelbimo Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje dienos.

30. Artimai bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis ir suinteresuotaisiais subjektais, Komisija per trejus metus nuo direktyvos įsigaliojimo turėtų paskelbti, o vėliau – kas penkerius metus skelbti jos taikymo ataskaitą. Toje ataskaitoje turėtų būti įvertinama:

- a) ar valstybės narės iki galo įgyvendino teisės aktą;
- b) kokia padaryta pažanga užtikrinant pagrindinių mokėjimo paslaugų prieinamumą visiems vartotojams, įskaitant tiesioginį ir netiesioginį direktyvos nuostatų poveikį finansinės atskirties panaikinimui;
- c) į direktyvos taikymo sritį patenkančių vartotojų žinios apie pagrindinių mokėjimo sąskaitų prieinamumą ir ypatumus ir su tomis mokėjimo sąskaitomis susijusias vartotojų teises;
- d) mokesčiai, susiję su pagrindinio mokėjimo sąskaitos nuostatomis, įskaitant mokesčius vartojimo kainų lygio atžvilgiu;
- e) geriausia praktika ir konkrečios rekomendacijos valstybėms narėms, kuriose labai aukštas arba nekintantis vartotojų atskirties mokėjimo paslaugų srityje lygis;
- f) poveikis vidaus rinkos mažmeninei bankininkystei integravimui ir kūrimui visoje ES ir pagrindinės banko sąskaitos paslaugų teikėjų konkurencijos iškraipymui.

Prireikus kartu su šia ataskaita turėtų būti pateikiamas pasiūlymas iš dalies keisti teisės aktą ir rekomendacijos dėl geresnio įgyvendinimo valstybėse narėse. Ši ataskaita turėtų būti perduodama Europos Parlamentui ir Tarybai.

31. Komisija siūlomą direktyvą dėl pagrindinių mokėjimo sąskaitų turėtų papildyti tolesnėmis iniciatyvomis, kuriomis būtų siekiama dar labiau integruoti ir suderinti mažmeninės bankininkystės paslaugas ir užkirsti kelią finansinei atskirčiai. Šiuo dokumentų rinkiniu turėtų būti visų pirma:

- a) didinama mokėjimo ir banko paslaugų konkurencija:
 - i) užtikrinama, kad su banko sąskaitomis susiję mokesčiai būtų skaidrūs ir palyginami – kad vartotojai galėtų palyginti įvairių bankų tarifus ir žvalgytis geresnių pasiūlymų;
 - ii) panaikinamos visos techninės ir administracinės kliūtys perkelti banko sąskaitas, kad vartotojai galėtų lengvai perkelti savo banko sąskaitą iš vieno banko į kitą;
- b) gerinamas pardavėjų pasirengimas priimti mokėjimus įvairiais būdais, kad vartotojai galėtų naudotis e. prekybos teikiama pranašumais; į tai atsižvelgdami pardavėjai turėtų visuotinai suteikti galimybę mokėti pagrindine banko kortele, už tai neimdami jokios priemokos;
- c) toliau tikslinami nacionaliniai kovos su pinigų plovimu ir kovos su teroristų finansavimu taisyklių aiškinimai siekiant užtikrinti, kad šios taisyklės niekada nebūtų pasitelkiamos kaip nepagrįstas pretekstas atstumti komerciniu požiūriu mažiau patrauklius vartotojus;
- d) gerinti finansinį švietimą, įskaitant mokyklas, kovoti su per dideliu įsiskolinimu, kuris yra svarbiausias naujas socialinės rizikos veiksnys visoje ES, sudaryti geresnes sąlygas naudotis sąžiningo kreditavimo ir mikrokreditavimo galimybėmis visoje ES.